

cji ogólnej przestępstw, co do których orzecznictwo należało dotychczas do sądów, mają zastosowanie również do spraw, w których przed dniem wejścia w życie ustawy niniejszej nie rozpoczęto w pierwszej instancji rozprawy głównej.

Art. 3. (1) Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Poczt i Telegrafów, a wykonanie art. 2 — Ministrom Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych.

(2) Zarazem upoważnia się Ministra Poczt i Telegrafów do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitego tekstu ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafii i telefonii (Dz. U. R. P. z 1931 r. Nr. 12, poz. 57) ze zmianami, wprowadzonymi ustawą niniejszą oraz wynikającymi z art. 5 § 1 p. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 60, poz. 573) i z zastosowaniem nowej numeracji artykułów i poszczególnych ich części.

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 1933 r. z wyjątkiem postanowienia art. 1 p. 15 ust. 2, które wchodzi w życie z dniem 1 października 1933 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*

Minister Poczt i Telegrafów: *Kaliński*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki*

Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki*

Minister Przemysłu i Handlu: *Zarzycki*

Kierownik Ministerstwa Komunikacji: *M. Butkiewicz*

276.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U S T A W A

z dnia 25 marca 1933 r.

o częściowej zmianie ustawy z dnia 10 grudnia 1920 r. o budowie i utrzymaniu dróg publicznych w Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 1. W ustawie z dnia 10 grudnia 1920 r. o budowie i utrzymaniu dróg publicznych w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. z 1921 r. Nr. 6, poz. 32) wprowadza się następujące zmiany:

w art. 30 skreśla się wyrazy: „mieszkańcy gmin“, a po wyrazie: „opłacającej“ dodaje się: „w danej gminie“.

Art. 2. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Komunikacji w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*

Kierownik Ministerstwa Komunikacji: *M. Butkiewicz*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki*

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki*

277.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U S T A W A

z dnia 28 marca 1933 r.

o wynagrodzeniu za nieruchomości ziemskie, przejęte na własność Państwa z mocy ustawy z dnia 17 grudnia 1920 r. o przejęciu na własność Państwa ziemi w niektórych powiatach Rzeczypospolitej.

Art. 1. Wynagrodzenie za nieruchomości ziemskie, prawomocnie przejęte na rzecz Skarbu Państwa z mocy art. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1920 r. o przejęciu na własność Państwa ziemi w niektórych powiatach Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. z 1921 r. Nr. 4, poz. 17), będzie ustalone i uiszczone przy analogicznym zastosowaniu postanowień art. 26 — 37, oraz art. 57 i 78 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1) oraz przewidzianych w tych artykułach ustaw i rozporządzeń ze zmianami, oznaczonymi w niniejszej ustawie, przy uwzględnieniu stanu nieruchomości, w jakim ona była w chwili objęcia jej w faktyczne posiadanie Państwa.

Art. 2. (1) Jeżeli w skład przejętej nieruchomości wchodzi grunty i zabudowania, co do których w terminie i trybie, określonych w art. 8 ustawy z dnia 20 czerwca 1924 r. w sprawie uwłaszczenia b. czynszowników, b. wolnych ludzi i długoletnich dzierżawców w województwach: nowogródzkim, poleskim, wołyńskim, wileńskim oraz w powiatach: grodzieńskim, wołkowyskim, bielskim, białostockim i sokólskim województwa białostockiego (Dz. U. R. P. z 1929 r. Nr. 24, poz. 254) zgłoszone zostały podania lub wnioski o uwłaszczenie, to okoliczności te powinny być uwzględnione przy dokonywaniu szacunku i ustalaniu wynagrodzenia w ten sposób, że cena wykupu takich gruntów i zabudowań nie może przewyższać wysokości sumy, odpowiadającej cenie nabycia, obliczonej według art. 12 powyższej ustawy o uwłaszczeniu.

(2) W razie uprawomocnienia się orzeczenia, nie uwzględniającego podania lub wniosku o uwłaszczenie, Skarb Państwa wypłaci właścicielowi przejętej nieruchomości różnicę pomiędzy ceną wy-

kupu, ustaloną na podstawie art. 27 i 28, względnie art. 30 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej, a ceną wykupu, ustaloną według cz. (1) niniejszego artykułu, wraz z odsetkami.

Art. 3. (1) Jeżeli w skład przejętej nieruchomości wchodzi działki, użytkowane przez osoby, które posiadanie tych działek uzyskały przed dniem 1 stycznia 1927 r. na warunkach, określonych w art. 1 ustawy z dnia 13 marca 1929 r. o umowach sprzedaży lub przyrzeczeniach sprzedaży nieruchomości ziemskich na obszarze sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie (Dz. U. R. P. Nr. 24, poz. 246), to cena wykupu takich działek nie może przewyższać wysokości ceny nabycia tych działek, ustalonej w umowach sprzedaży lub przyrzeczeniach sprzedaży, zawartych między właścicielem przejętej nieruchomości a posiadaczami działek, przyczem sumy, wpłacone przez posiadaczy właścicielowi na poczet tej ceny, winny być potrącone z ustalonego wynagrodzenia przy wypłacie tego wynagrodzenia, a równocześnie zarachowane na dobro posiadacza do wysokości ceny nabycia przez nich od Skarbu Państwa posiadanych działek.

(2) Przy dokonywaniu szacunku i ustalaniu wynagrodzenia oraz wypłacie wynagrodzenia za nieruchomości ziemskie, w których skład wchodzi działki, określone w cz. (1), winny być stosowane zasady następujące:

- a) w przypadkach istnienia w stosunku do powyższych działek prawomocnych wyroków sądowych, uznających zawarte z właścicielem umowy za przenoszące na posiadaczy prawo własności tych działek, a także w przypadkach, gdy fakt istnienia umów, wysokość ustalonej w nich ceny nabycia i dokonanych wpłat przez posiadaczy stwierdzone zostaną protokółarnie zgodnym oświadczeniem właściciela i posiadaczy, dokonanie szacunku, ustalenie wynagrodzenia i wypłata wynagrodzenia nastąpić winny z zachowaniem postanowień cz. (1) i z uwzględnieniem przewidzianego w tej części zarachowania;
- b) w przypadkach, gdy spór sądowy nie jest rozstrzygnięty, ustalenie wynagrodzenia w stosunku do określonych w cz. (1) działek winno być wstrzymane do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia sporu sądowego.

Art. 4. Jeżeli w skład przejętej nieruchomości ziemskiej wchodzi działki, użytkowane przez osobę, która uzyskała prawomocny wyrok sądowy, przyznający jej prawo własności posiadanej działki z mocy art. 557 i 565 T. X. Zводу Praw Cesarstwa Rosyjskiego z tego powodu, iż okres przedawnienia ziemskiego upłynął przed prawomocnym przejęciem majątku na własność Państwa, to takie działki przy dokonywaniu szacunku i ustalaniu wynagrodzenia winny być wyłączone.

Art. 5. Cena wykupu nieruchomości ziemskich, przejętych z mocy ustawy z 17 grudnia 1920 r., winna być ustalona według cz. 2 art. 30 ustawy z 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej, je-

żeli nieruchomości te w chwili prawomocnego ich przejęcia stanowiły własność osób lub spadkobierców osób, które nabyły je pod wyjątkowymi warunkami i zastrzeżeniami b. władz zaborczych rosyjskich, a mianowicie z zachowaniem postanowień: ustawy z dnia 5 marca 1864 r. i ukazu z dnia 3 kwietnia 1864 r. o t. zw. majątkach ulgowych, t. zw. instrukcji z dnia 23 lipca 1865 r. i ukazów z dnia 23 i 31 grudnia 1865 r. o przymusowej sprzedaży majątków przez osoby, zesłane w drodze administracyjnej za udział w powstaniu 1863 r., przepisów z dnia 13 lipca 1871 r. o sprzedaży będącej pod zarządem skarbu ziemi w gub. Królestwa Polskiego, rozkazów cesarskich z dnia 19 lutego 1887 r., z dnia 13 czerwca 1887 r. i z dnia 25 lutego 1888 r. o odrębnym trybie sprzedaży nieruchomości b. unitów, wysiedlonych z gub. siedleckiej do gub. orenburskiej, lub przy pomocy kredytowej, udzielonej na podstawie przepisów aneksu do uwagi do § 50 statutu Państwowego Banku Szlacheckiego (T. XI cz. 2 Zводу Praw Cesarstwa Rosyjskiego).

Art. 6. (1) Ustalone w myśl art. 1 — 5 wynagrodzenie wypłacone będzie właścicielowi lub złożone do depozytu sądu w całości w trzy miesiące po dacie doręczenia właścicielowi orzeczenia okręgowego urzędu ziemskiego o ustaleniu wynagrodzenia, jeżeli orzeczenie to nie zostało zaskarżone do Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

(2) a) Wynagrodzenie to uiszczane będzie zasadniczo w całości w obligacjach 3% państwowej renty ziemskiej w złocie (cz. 1 art. 34 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej w brzmieniu ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o wynagrodzeniu za nieruchomości ziemskie, wypłacaniem na podstawie ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 265), jeżeli właściciel na rozprawie przy ustaleniu wynagrodzenia bądź w ciągu miesiąca po tej rozprawie nie oświadczy, iż domaga się wypłacenia mu wynagrodzenia w obligacjach 5% państwowej renty ziemskiej w złocie. W tych przypadkach wynagrodzenie wypłacone zostanie w całości w obligacjach 5% państwowej renty ziemskiej w złocie, wymienionych w cz. (1) art. 4 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o wynagrodzeniu za nieruchomości ziemskie, wypłacaniem na podstawie ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 265). Wynagrodzenie w wysokości, nie przekraczającej 10.000 zł, wypłacane będzie w całości w gotówce.

b) W przypadkach, gdy przejęta na rzecz Państwa nieruchomość obciążona jest pożyczką instytucji kredytu długoterminowego, emitującej listy zastawne, posiadające bezpieczeństwo pupilarne, pożyczka ta winna być spłacona wraz z wszelkimi zaległościami zgodnie z przepisami statutu tej instytucji. W tym celu część wynagrodzenia, odpowiadająca sumie zaległości z pożyczki, winna być wypłacona w gotówce przedewszystkiem z odsetek, przypadających od całego wynagrodzenia, a płatnych w gotówce (cz. 3). Część zaś wynagrodzenia, odpowiadająca wysokości nie umorzonych pozostałości długu kapitałowego, podlega wypłacie w obligacjach państwowej renty ziemskiej według wartości nominalnej z kupo-

nami bieżącymi od dnia złożenia wynagrodzenia do depozytu sądowego. Na żądanie instytucji kredytu długoterminowego Minister Skarbu zaliczeni według wartości nominalnej obligacje państwowej renty ziemskiej na listy zastawne tej instytucji z odpowiednimi kuponami.

(3) Równocześnie z wynagrodzeniem uiszczane będą w odpowiednich obligacjach państwowej renty ziemskiej odsetki, z wyjątkiem odsetek za ostatni rok przed momentem wypłaty, które uiszczone będą w gotówce również w terminie wypłaty wynagrodzenia. Odsetki za czas od objęcia w posiadanie majątku przez Państwo do początku okresu płatności bieżącego kuponu liczone będą w wysokości 5 od sta rocznie.

Art. 7. Od ustalonej sumy wynagrodzenia potrącone będą zaliczki, udzielone na poczet wynagrodzenia za przejętą nieruchomość lub na poczet odsetek od tego wynagrodzenia, a także sumy, wypłacone przez Skarb Państwa z tytułu obciążających nieruchomość przywilejów i obciążeń hipotecznych i rzeczowych i ewentualnie sumy, wymienione w cz. (1) art. 3 ustawy niniejszej.

Art. 8. Postanowienia ustawy niniejszej stosują się do wszystkich spraw, nie zakończonych przed dniem wejścia w życie tej ustawy, z wyjątkiem spraw, w których przed tą datą nastąpiła wypłata pierwszej raty wynagrodzenia. W tych przypadkach ustalenie wynagrodzenia i wypłata drugiej raty wynagrodzenia nastąpią według przepisów, dotychczas obowiązujących.

Art. 9. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrami Skarbu i Sprawiedliwości.

Art. 10. Ustawa niniejsza wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia. Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 kwietnia 1927 r. w sprawie wynagrodzenia za nieruchomości ziemskie, przejęte na własność Państwa w niektórych powiatach Rzeczypospolitej (Dz. U. R. P. Nr. 42, poz. 374).

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*

Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki*

Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

Sew. Ludkiewicz

278.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U S T A W A

z dnia 28 marca 1933 r.

w sprawie zmiany ustawy z dnia 18 marca 1932 r. o uregulowaniu prawa własności gruntów, oddanych w drodze parcelacji w posiadanie nabywców na obszarze województw centralnych i wschodnich.

Art. 1. W ustawie z dnia 18 marca 1932 r. o uregulowaniu prawa własności gruntów, oddanych w drodze parcelacji w posiadanie nabywców na obszarze województw centralnych i wschodnich (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 308), wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 1 wyrazy: „przed wejściem w życie ustawy niniejszej” zastępuje się wyrazami: „przed 1 stycznia 1933 r.”;

2) w art. 3 pkt. a) otrzymuje brzmienie następujące:

„a) gdy projekt parcelacji nie został jeszcze zatwierdzony, a stan posiadania nie jest zgodny z zasadami ustawy o wykonaniu reformy rolnej, lub gdy stan posiadania nie odpowiada prawomocnie zatwierdzonemu projektowi parcelacji i wykazowi nabywców,”;

3) w art. 5 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Przepisy cz. 1 kodeksu postępowania cywilnego oraz przepisy wprowadzające do kodeksu stosuje się odpowiednio, jeżeli ustawa niniejsza nie przepisuje odmiennego trybu; jednakże przepisów o obowiązkowym zastępstwie adwokackim przed sądem okręgowym nie stosuje się.”;

4) w art. 9 w zdaniu pierwszym wyrazy: „trybem doręczenia skargi” zastępuje się wyrazami: „w miejscu rzeczywistego zamieszkania, a w stosunku do wierzycieli hipotecznych, których rzeczywiste miejsce zamieszkania nie jest sądowi znane, w miejscu zamieszkania, ujawnionem w aktach hipotecznych”; w zdaniu drugim wyraz „ustawa” zastępuje się wyrazem „kodeks”, a wyrazy „w pismach” zastępuje się wyrazem „publiczne”;

5) w art. 11 w pkt. a) średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy następujące: „oraz zmiana w osobach nabywców działek także w przypadkach, gdy zmiana ta nastąpiła w formie cesji praw bez udziału właściciela nieruchomości”;

6) w art. 13 w cz. 3 dodaje się zdanie następujące: „W razie niezłożenia projektu w tym terminie przez instytucję, projekt sporządzi okręgowy urząd ziemski z uwzględnieniem zasad statutu danej instytucji.”;

7) w art. 13 pkt. 4) otrzymuje brzmienie następujące:

„4) W celu zastosowania postanowień cz. 3 ciężary, których wartość nie jest ujawniona w księdze gruntowej, będą przez sąd oszacowane według zasad, ustalonych w rozporządzeniach Ministra Sprawiedliwości, wydawanych na podstawie art. IX pkt. 1